

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره هشتم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۸۷/۴/۹

شماره چاپ ۴۱

شماره ثبت ۴۰

دو شوری

لایحه اصلاح قانون تنظیم خانواده و جمعیت

کمیسیونهای ارجاعی

اجتماعی: اصلی

فرهنگی: فرعی

اداره کل قوانین

باسمه تعالی

شماره: ۳۹۶۶۳/۴۶۵۸۹

تاریخ: ۱۳۸۷/۴/۱

جناب آقای دکتر لاریجانی
رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه «اصلاح قانون تنظیم خانواده و جمعیت» که بنا به پیشنهاد وزارت رفاه و تأمین اجتماعی در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۳/۸ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.

محمود احمدی نژاد
رئیس جمهور

با عنایت به اصل (۲۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، دسترسی آحاد جامعه به سطح مطلوبی از سلامت، حق همگانی بوده و دولت مسئول تأمین آن است. در این راستا اتخاذ راهکارهای حمایتی و فراهم‌سازی پوشش مناسب جهت حمایت از فرزندان چهارم خانواده‌هایی که فرزند آنان حاصل از دو یا چندقلو بودن زایمان است، ضروری می‌باشد. لذا جهت رفع خلاءهای قانونی و حل مشکل این گروه از خانواده‌ها، لایحه زیر برای طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود:

لایحه اصلاح قانون تنظیم خانواده و جمعیت

ماده واحده- متن زیر به عنوان تبصره (۳) به ماده (۱) قانون تنظیم خانواده و جمعیت - مصوب ۱۳۷۲- الحاق می‌گردد:
«تبصره ۳- فرزندان چهارم خانواده‌هایی که فرزند مذکور حاصل از دو یا چندقلو بودن زایمان است، از محدودیتهای مندرج در ماده (۱) این قانون مستثنی می‌باشند و کلیه امتیازات مندرج در قوانین که برای فرزند سوم پیش‌بینی شده است، به آنان تسری می‌یابد. مفاد این تبصره در مورد خانواده‌هایی که با دارا بودن حداکثر دو فرزند در زایمان بعدی صاحب فرزندان سه‌قلو و بیشتر می‌گردند، نیز مصداق خواهد داشت.»

رئیس جمهور

وزیر رفاه و تأمین اجتماعی

سوابق

اصل ۲۹ قانون اساسی

برخوردهاری از تأمین اجتماعی از نظر بازنشستگی، بیکاری، پیری، از کارافتادگی، بی سرپرستی، در راه ماندگی، حوادث و سوانح، نیاز به خدمات بهداشتی درمانی و مراقبتهای پزشکی به صورت بیمه و غیره، حق است همگانی. دولت موظف است طبق قوانین از محل درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم، خدمات و حمایتهای مالی فوق را برای یک نفر از افراد کشور تأمین کند.

قانون تنظیم خانواده و جمعیت

(مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۶)

ماده ۱ - کلیه امتیازاتی که در قوانین بر اساس تعداد فرزندان یا عائله پیش بینی و وضع شده اند در مورد فرزندان چهارم و بعد که پس از یک سال از تصویب این قانون متولد می شوند قابل محاسبه و اعمال نخواهد بود و فرزندی که تا تاریخ مزبور متولد می شوند کماکان از امتیازات مقرر شده برخوردار می باشند.

تبصره ۱ - نحوه استفاده از امتیازات پیش بینی شده در قانون کار مصوب ۱۳۶۹،۸،۲۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام و قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ به شرح زیر خواهد بود:

الف - مرخصی بارداری و زایمان کارگران زن (موضوع ماده ۷۶ قانون کار مصوب ۱۳۶۹،۸،۲۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام) برای فرزندان چهارم و بعد که پس از یک سال از تصویب این قانون متولد می شوند، از مرخصی استحقاقی موجود و آتی کارگر کسر خواهد شد.

ب - هزینه نگهداری فرزندان کارگران زن در مراکز نگهداری (موضوع ماده ۷۸ قانون کار مصوب ۱۳۶۹،۸،۲۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام) برای فرزندان چهارم و بعد که پس از یک سال از تصویب این قانون متولد می شوند، به عهده کارگر خواهد بود.

ج - حق بیمه فرزندان (موضوع ماده ۵۸ قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴) برای فرزندان چهارم و بعد که پس از یک سال از تصویب این قانون متولد می شوند، به صورت جداگانه تعیین و مطابق تعرفه تأمین اجتماعی از بیمه شده دریافت می گردد.

تبصره ۲ - این قانون در مورد سازمانها و مؤسساتی شمول حکم بر آنها مستلزم ذکر نام است نیز جاری می‌باشد.

ماده ۲ - وزارتخانه های آموزش و پرورش، فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف به اجرای برنامه‌های ذیل می‌باشند.

الف - وزارت آموزش و پرورش موظف خواهد بود که مطالب آموزشی مربوط به جمعیت و تأمین سلامتی مادران و کودکان را در متون درسی خود به نحوی مؤثر بگنجانند.

ب - وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف به ایجاد یک واحد درسی به نام جمعیت و تنظیم خانواده در کلیه رشته‌های آموزشی می‌باشند.

ج - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است زمینه‌های جلب مشارکت فعال و مؤثر روزنامه نگاران، فیلم سازان و سایر هنرمندانی را که به نحوی با آن وزارتخانه ارتباط دارند به منظور ارتقاء سطح آگاهیهای عمومی از برنامه‌های جمعیت و تنظیم خانواده فراهم نماید.

ماده ۳ - سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران موظف است جهت ارتقاء سطح آگاهیهای عمومی در تأمین سلامت کودکان و مادران و جمعیت برنامه‌های آموزشی رادیویی و تلویزیونی به طور مستقیم و غیر مستقیم تهیه و پخش نماید.

ماده ۴ - هزینه‌های ناشی از مواد ۲ و ۳ از محل کاهش هزینه‌های دولت که با اجراء ماده ۱ این قانون حاصل می‌شود تأمین خواهد شد.

قانون فوق مشتمل بر چهار ماده و دو تبصره در جلسه روز یکشنبه بیست و ششم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۲،۳،۲ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی اکبر ناطق نوری